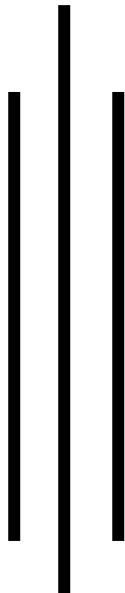

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण अनुदान
कार्यविधि २०७५

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
गण्डकी प्रदेश
मालेपाटन, पोखरा

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण अनुदान कार्यविधि २०७५

प्रस्तावना

गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका केही जिल्लाहरूमा पुष्प व्यवसायको विकास र विस्तार भइरहेको सन्दर्भमा उत्पादित पुष्पजन्य उपजहरूको उचित भण्डारणको व्यवस्था नहुँदा कृषक तथा व्यापारीले उत्पादनोपरान्त हुने क्षतिको कारण व्यवसायबाट अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्न नसकिरहेको अवस्था विद्यमान छ । यस समस्याको समाधानको लागि निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गरी पुष्प व्यवसाय प्रवर्धन गरी उत्पादनोपरान्त हुने क्षतिलाई न्यून गर्नुका साथै पुष्पजन्य उपजहरूको बढ्दो आयातलाई प्रतिस्थापन गर्न आ.व. २०७५।७६ को लागि सङ्घबाट ससर्त अनुदान प्राप्त पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउनको लागि कार्यविधि बनाइ कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वान्छनीय भएकोले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले यो कार्यविधि तयार गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- क) यस कार्यविधिको नाम “पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण अनुदान कार्यविधि २०७५” रहेको छ ।
- ख) यो कार्यविधि गण्डकी प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको मितिबाट लागू हुनेछ ।

२. कार्यविधि लागू हुने क्षेत्र

यो कार्यविधि गण्डकी प्रदेशभर लागू हुनेछ ।

३. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा

- क) “उद्यमी” भन्नाले यस कार्यविधि अनुरूप पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने उद्देश्यले आवेदन दिने कृषक वा कृषक समूह वा सहकारी संस्था वा सार्वजनिक संस्था वा गैरसरकारी संस्था वा निजी कम्पनी वा बजार समिति सम्झनुपर्दछ ।

- ख) “प्रस्ताव” भन्नाले उद्यमीले पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने नगद, वस्तुगत वा दुवै अनुदान पाउन पेश गरेको आवेदनको विवरण सम्झनुपर्दछ ।
- ग) “अनुदान” भन्नाले यस कार्यविधि अनुरूप पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने सहयोग पुर्याउन उपलब्ध गराइने नगद, वस्तुगत वा दुवै अनुदान रकम सम्झनुपर्दछ ।
- घ) “मन्त्रालय” भन्नाले गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतको भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ङ) “निर्देशनालय” भन्नाले गण्डकी प्रदेशको भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कृषि विकास निर्देशनालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- च) “केन्द्र” भन्नाले कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत जिल्लास्थित कृषि प्रविधि प्रसार सेवा उपलब्ध गराउने कृषि ज्ञान केन्द्रलाई सम्झनुपर्दछ ।
- छ) “गैर सरकारी संस्था” भन्नाले संस्था दर्ता ऐन अनुरूप सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता भएको संस्था सम्झनुपर्दछ ।
- ज) “सहकारी संस्था” भन्नाले सहकारी ऐन २०४८ तथा नियमावली बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता भएको सहकारी संस्था वा सङ्घ सम्झनुपर्दछ ।
- झ) “निजी कम्पनी” भन्नाले निजी क्षेत्रका व्यवसायीबाट कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय दर्ता भएको कम्पनी भन्ने बुझनुपर्दछ । यस शब्दले घरेलु तथा साना उद्योग विभागमा दर्ता भएको उद्योग समेतलाई जनाउँदछ ।
- ञ) “कृषक समूह” भन्नाले तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालय वा कृषि ज्ञान केन्द्र वा स्थानीय निकायमा दर्ता भइ कृषि उत्पादन, सङ्कलन, विक्री वितरण कार्यमा संलग्न भएका कम्तीमा १० जना कृषकहरूको समूहलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ट) “कृषक” भन्नाले पुष्प खेती गरिरहेको व्यक्ति सम्झनुपर्दछ ।
- ठ) “बजार समिति” भन्नाले सम्बन्धित सरकारी निकायमा दर्ता भई सरकारी अनुदान लिई वा व्यक्तिगत लगानीमा कृषि उपज बजारको स्थापना गरी कृषिजन्य उपजहरूको सङ्कलन, भण्डारण तथा विक्री वितरण कार्यमा संलग्न भएका व्यवसायी/व्यवसायीको सङ्गठित समूह सम्झनुपर्दछ ।
- ड) “छनौट तथा मूल्याङ्कन समिति” भन्नाले परिच्छेद २ को दफा ८ अनुसार गठित समिति सम्झनुपर्दछ ।

- ण) “पोर्टेवल कोल्डस्टोर” भन्नाले पुष्पजन्य उत्पादनहरूको टिपाइ तथा सङ्कलनदेखि विक्री वितरण नहुँदासम्म उक्त उत्पादनको मौलिक गुणस्तर र सौन्दर्यतामा हास हुन नदिइ अस्थायी रूपमा सुरक्षित तवरले भण्डारण गर्न सकिने छरितो तथा अस्थायी भौतिक संरचनालाई सम्झनु पर्दछ । यसको साइज कम्तीमा पनि १०x१०x१० फिटको हुनेछ ।
- त) “प्रमुख” भन्नाले कृषि विकास निर्देशनालयका तथा कृषि ज्ञान केन्द्र प्रमुख भन्न सम्झनुपर्दछ ।

४. कार्यक्रमको उद्देश्य

- क) पुष्पजन्य उपजहरू भण्डारण क्षमता वृद्धि गरी पुष्प व्यवसायको विकास र बिस्तारमा टेवा पुर्याउने ।
- ख) पुष्पजन्य उपजहरूको व्यवसायिक उत्पादन प्रवर्धन गर्दै बढ्दो आयातलाई प्रतिस्थापन गर्ने ।
- ग) पुष्पजन्य उत्पादनहरूको उत्पादनोपरान्त हुने क्षतिलाई कम गर्ने ।

परिच्छेद २ कार्यक्रम सञ्चालन विधि

५. सूचना प्रकाशन तथा प्रस्ताव आह्वान

- क) यस कार्यविधि अनुसार सम्भाव्य र आवश्यक पर्ने जिल्ला तथा क्षेत्रहरूमा पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने स्थान छनौटका लागि यस कार्यविधिको दफा ७ मा व्यवस्था भए बमोजिम योग्यता पुगेका कृषक, कृषक समूह, सहकारी संस्था, सार्वजनिक संस्था, गैरसरकारी संस्था, निजी कम्पनी, बजार समितिबाट राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामार्फत कम्तीमा ३० दिनको म्याद दिई प्रस्ताव आह्वानको सूचना प्रकाशित गरिनेछ ।
- ख) प्रकशित सूचना लगायतका अन्य आवश्यक कागजातहरू केन्द्रको वेबसाइट पनि राखे व्यवस्था गर्नु गर्नेछ । प्रेषित सूचनाको व्यापक प्रचार प्रसारका लागि स्थानीय निकायका सबै कार्यालयहरूमा सूचना टाँस्ने व्यवस्था हुनुपर्ने । सूचना बमोजिम सम्बन्धित कृषक समूह, कृषि सहकारी, कृषि फर्म, कृषि वा पर्यटन सम्बन्धी कम्पनी वा संस्था आदिले प्रस्ताव पेश गर्ने ।
- ग) उपदफा ‘क’ बमोजिम सूचना प्रकाशन भए अनुरूप उद्यमीले तोकिएको अन्तिम मितिसम्म कार्यालय समयभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा यस कार्यविधिको अनुसूची २

मा उल्लेख भए बमोजिम सम्पूर्ण कागजात सहित आवेदन प्रस्ताव खाम बन्दी गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।

६. अनुदान उपलब्ध गराउने आधारहरू

क. प्रस्ताव पेश गर्ने उद्यमीले निर्माण गरिने पोर्टेवल कोल्डस्टोरको विस्तृत डिजाइन र लागत इस्टिमेट सहित पोर्टेवल कोल्डस्टोर सञ्चालनका लागि चाहिने मेसिनरी उपकरणहरूको स्पेसिफिकेसन तथा लागत मूल्य समेत पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त डिजाइन र मेसिनरीहरूको स्पेसिफिकेसन निर्देशनालय वा अन्य सरकारी ईन्जिनियरबाट तयार गराउनु पर्नेछ ।

ख. पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोरमा जडित मेसिनरी उपकरणहरू प्राप्त गर्ने उद्यमीले खरिद गरेको मेसिनरी उपकरणहरू यस कार्यविधिको उद्देश्य अनुरूप प्रयोग गर्ने प्रत्याभूति दिलाउन सक्नु पर्नेछ ।

७. आवेदन दिन आवश्यक योग्यता

यस कार्यविधि अनुरूप पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्नको लागि अनुदान प्राप्त गर्न देहायका योग्यता पुगेका सबै उद्यमीहरूले अनुसूची २ अनुसार आवेदन दिन सक्नेछन् ।

क) आवेदक उद्यमी कानुन बमोजिम दर्ता भइ स्थायी लेखा नम्बर लिएका, संस्था दर्ता भएको कम्तीमा एक वर्ष पूरा भएको, साधारण सभा गरेर वार्षिक लेखा परीक्षण गरेको साथै सरकारी कर चुक्ता गरेको हुनुपर्नेछ ।

ख) पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्नका लागि कम्तीमा ३ रोपनी क्षेत्रफल हुनु पर्नेछ र उक्त स्थानमा बाटो, बिजुली, पानी आदिको सुविधा भएको हुनुपर्नेछ ।

ग) पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यमा संलग्न हुने उद्यमीको आफ्नै नाममा जग्गा हुनु पर्नेछ वा कम्तीमा १५ वर्षका लागि भाडामा लिएको हुनुपर्नेछ ।

घ) व्यवसायिक पुष्प खेती प्रवर्धन तथा बिस्तारको सम्भावना भएको हुनुपर्नेछ ।

ङ) आवेदक उद्यमी पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने कार्ययोजनामा भएको लागत बमोजिम योगदान व्यहोर्न सक्ने क्षमता भएको हुनुपर्नेछ ।

च) आवेदकले आफूले व्यहोर्नु पर्ने रकम वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिई गर्ने भएमा लगानी गर्ने बराबरको रकम प्राप्त गर्ने प्रतिबद्धता वा बैङ्क ग्यारेण्टी पत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

८. छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिको व्यवस्था

यस कार्यविधिको अनुसूची १ मा प्रकाशित सूचना बमोजिम पेश भएका आवेदनहरूलाई छनौट तथा मूल्याङ्कन गर्नका लागि तपसिल बमोजिमको छनौट तथा मूल्याङ्कन समिति गठन गरिनेछ ।

क) वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत, निर्देशनालय	-संयोजक
ख) कृषि विकास महाशाखा प्रमुख, मन्त्रालय	- सदस्य
ग) कृषि इन्जिनियर, निर्देशनालय	-सदस्य
घ) अध्यक्ष, फ्लोरिकल्चर एसोसिएसन नेपाल, प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन हुने जिल्ला	- सदस्य
ङ) वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत, निर्देशनालय	- सदस्य सचिव

समितिले आवश्यकता अनुसार बढीमा २ जनासम्म विषय विशेषज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । उपरोक्त समिति गठनका लागि उल्लेख भए बमोजिमको अधिकृत उपलब्ध नभएमा वा रिक्त भएमा कार्यालयमा भएका विषय सम्बन्धित कृषि प्राविधिक राखी समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

९. छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- क) सम्बन्धित उद्यमीबाट पेश भएका प्रस्ताव र सोसँग सम्बन्धित कागजातहरूको मूल्याङ्कन र चेकजाँच गर्ने, पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण हुने स्थानको अनुगमन गरी उपयुक्त देखिएका प्रस्तावलाई छनौटका लागि सिफारिस गर्ने ।
- ख) छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिको सिफारिसका आधारमा सम्बन्धित प्रमुखले प्रस्ताव स्वीकृत गर्नेछन् ।
- ग) पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
- घ) निर्माण भएको पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोरको लागि अनुदान निकास गर्न सिफारिस गर्ने ।
- ङ) अनुदान रकमको हिसाब पेश नगर्ने वा सदुपयोग नगर्ने उद्यमीलाई कारवाहीका लागि सिफारिस गर्ने ।
- च) छनौट तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्ने ।

१०. प्रस्ताव मूल्याङ्कन, छनौट र सम्झौता

- क) उद्यमीहरूबाट यस कार्यविधि बमोजिम प्राप्त प्रस्तावहरू छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिले खाम बन्दी प्रस्तावहरू खोली मूल्याङ्कनको प्रक्रिया अगाडि बढाउनेछ ।
- ख) प्रारम्भिक मूल्याङ्कनको लागि समितिबाट पेश भएका प्रस्तावहरूले आवश्यक न्यूनतम आधारहरू पूरा गरेको/नगरेको यकिन गरि पहिलो चरणमा प्रारम्भिक स्क्रिनिङ गरिनेछ । न्यूनतम आधारहरू पूरा नगरेका प्रस्तावहरूलाई समितिले मूल्याङ्कनको लागि अगाडि बढाउने छैन ।
- ग) आवश्यक न्यूनतम योग्यता पूरा गरी प्रारम्भिक स्क्रिनिङबाट सफल भएका प्रस्तावहरूलाई समितिबाट यस कार्यविधिको अनुसूची ४ बमोजिम मूल्याङ्कनका आधारहरूमा जाँच गरी अङ्क प्रदान गरिनेछ । प्राप्त प्रस्तावहरू मध्ये सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरूलाई उपलब्ध बजेटको आधारमा अनुदान प्रदान गर्न छनौट गरी समितिका अध्यक्ष समक्ष सम्झौताको लागि सिफारिस गर्नेछ ।
- घ) समितिले आवश्यक ठानेमा पेश भएका प्रस्ताव र कार्ययोजना अनुसार भए/नभएको सम्बन्धमा फिल्ड अनुगमन समेत गर्न सक्नेछ । अनुगमनको क्रममा प्रस्तावमा पेश गरिएको विवरण झुठो ठहरिए वा प्राविधिक दृष्टिकोणले अनुपयुक्त भएमा वा आवश्यक न्यूनतम योग्यता पूरा नगरेको यकिन भएमा सो प्रस्ताव रद्द गरी अन्य बाँकी प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- ङ) सम्बन्धित निर्देशनालय, केन्द्र र छनौट हुन सफल उद्यमीबीच यस कार्यविधिको अधीनमा रही अनुसूची ६ बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सम्झौता गरिनेछ ।

परिच्छेद ३

अनुदान रकम स्वीकृति र सम्झौता

- क) पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणका लागि अनुदान वितरण गर्ने कार्यका लागि सम्झौता बमोजिम निर्देशनालय वा केन्द्रबाट अनुदानको रकम उपलब्ध गराइनेछ । अनुदान स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको सिमा भित्र रही प्रदान गरिनेछ । तथापि एउटा प्रस्तावको लागि अधिकतम १० लाखसम्म उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- ख) दफा (क) मा उल्लेख गरिए बमोजिम पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणका लागि अनुदान वितरणका लागि प्रस्तावमा आधारित अनुदान वितरण गर्ने कार्य सञ्चालनका लागि कुल प्रस्तावमा पेश भएको इस्टिमेटको अधिकतम ७० प्रतिशतसम्म अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

- ग) निवेदक संस्थाले आफूले व्यहोर्ने वा लगानी गर्ने रकमको प्रतिबद्धता (बैङ्क ग्यारेन्टी) पत्र पेश भएपछि मात्र अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- घ) अनुदान प्राप्त हुने रकमको अधिकतम ३ (तीन) प्रतिशत रकम कन्टिन्जेन्सी बापत राखिनेछ र सो रकम सूचना प्रकाशन, स्टेशनरी, अनुगमन, प्रस्ताव मूल्याङ्कन जस्ता प्रशासनिक कार्यमा खर्च गरिनेछ ।
- ङ) छनोट समितिबाट स्वीकृति प्राप्त भएपछि सोको आधारमा कार्यक्रम केन्द्र प्रमुखले अनुदानग्राहीसंग अनुसूची ५ अनुसारको प्रतिबद्धता लिइ थप Negotiation गरी अनुसूची ६ बमोजिमको सम्झौता गरी कार्यदिश दिनेछ ।

परिच्छेद ४

अनुदान रकम उपलब्ध गराउने र खर्च गर्ने विधि

११. अनुदान प्रवाह विधि

- क) प्रस्तावकले अनुदान रकम प्राप्त गर्न स्वीकृत कार्ययोजना अनुसारका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरी खर्चको बिल, भर्पाइ र प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । रकम भुक्तानी गर्दा छनोट तथा मूल्याङ्कन समितिको मूल्याङ्कन तथा स्थलगत अनुगमन रिपोर्ट सहितको सिफारिसको आधारमा एकाउन्ट पेयी चेकबाट एक मुष्ठ रूपमा सम्झौता बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ । अनुदान रकम २ किस्तामा उपलब्ध हुनेछ ।
- ख) यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध हुने अनुदान सम्बन्धी अभिलेख सम्बन्धित निर्देशनालय, केन्द्रले राख्नुपर्नेछ र सोको प्रगति विवरण माथिल्लो निकायमा पठाउनु पर्नेछ ।

१२. उद्यमीले पालना गर्नुपर्ने सर्तहरू

- क) यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने कामको विवरण, लागत, सम्पन्न अवधि इत्यादि खुलेको होर्डिङबोर्ड कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- ख) अनुदान प्राप्त गर्ने उद्यमीले पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने कार्य गरेपश्चात तोकिएको प्राविधिकबाट सम्पन्न कामको निरीक्षण गराइ बिल भुक्तानीको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ग) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने क्रममा उद्यमीले मन्त्रालय, निर्देशनालय र केन्द्रले दिएको निर्देशन पालना गर्नुपर्नेछ ।

- घ) निर्देशनालय र केन्द्रले चाहेमा क्रियाकलाप सञ्चालन तथा सो गर्ने क्रममा भएको खर्चको हिसाब किताब हेर्न सक्नेछ । कार्य प्रगति तथा खर्चको हिसाब देखाउनु सम्बन्धित उद्यमीको दायित्व हुनेछ ।
- ङ) अनुदान प्राप्त पोर्टेबल कोल्डस्टोरबाट विक्री वितरण भएको पुष्पजन्य उपजहरूको विवरण माग भएको अवस्थामा उद्यमीले सम्बन्धित कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- च) प्रस्तावित संरचना निर्माणपश्चात मर्मत सम्भारको जिम्मा अनुदानग्राहीको हुनेछ ।
- छ) प्रास्तावित संरचनाहरू निर्माण गर्दा कुनै दुर्घटना भएमा त्यसको जिम्मेवारी अनुदानग्राहीले नै लिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद ५

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन व्यवस्था

१३. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

- क) अनुदान प्राप्त पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माणका लागि अनुदान वितरण कार्यको अनुगमन मन्त्रालय, निर्देशनालय र सम्बन्धित केन्द्रहरूले संयुक्त वा आवश्यकता अनुसार छुट्टा-छुट्टै पनि गर्न सक्नेछन् ।
- ख) दफा (क) बमोजिम भएको अनुगमन र निर्देशनको लिखित अभिलेख र प्रतिवेदन कार्यालयले सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- ग) दफा (क) बमोजिम दिएको निर्देशनको पालना गर्नु उद्यमीको कर्तव्य रहनेछ ।

परिच्छेद ६

विविध

१४ अनुदान रकमको दुरूपयोग सम्बन्धमा

- क) सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने अनुदानग्राही वा उद्यमीलाई छनोट समितिले अनुदान रकम रोक्का राख्न सक्नेछ ।
- ख) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान रकम लिई दुरूपयोग गरेको पाइएमा वा रकमको हिसाब नबुझाएमा त्यस्ता अनुदानग्राहीलाई प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कारवाही गरी असुल उपर गरिनेछ ।

१५. बाधा अडचन निरूपण

क) यस कार्यविधि कार्यान्वयनमा केही बाधा व्यवधान आइपरेमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरूपण छनौट समितिको सिफारिसमा केन्द्र प्रमुखले गर्नेछ ।

१६. संशोधन तथा परिमार्जन

क) यो कार्यविधिमा केही कुरा संशोधन वा परिमार्जन गर्न परेमा निर्देशनालयको सिफारिसमा मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१७. प्रचलित कानून बमोजिम हुने

यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरू यसै बमोजिम र अन्य व्यवस्थाहरूको हकमा प्रचलित ऐन र कानून बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यक्रमको प्रस्ताव आह्वानको सूचना

सूचना ।। सूचना ।। सूचना ।।

यस .....को आ.व ..... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार प्रतिस्पर्धाको आधारमा पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माणको कार्यक्रम रहेको हुँदा इच्छुक कृषक/कृषक समूह/सहकारी/संस्था/कम्पनी/बजार समितिहरूबाट यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले ३० दिन भित्र अनुसूची २ अनुसारको कागजातहरू संलग्न राखी प्रस्ताव सहित आवेदन यस कार्यालयमा पेश गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। आवेदन बुझाउने सम्बन्धमा थप जानकारीका लागि ..... मा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

अनुसूची २

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यक्रमको अनुदान सहयोग मागका लागि आवेदन
फाराम

श्रीमान् .....

..... ।

मेरो/हाम्रो ..... निजी दिने कृषक, कृषक समूह, सहकारी संस्था, सार्वजनिक संस्था, गैरसरकारी संस्था, निजी कम्पनी, बजार समितिबाट ..... जिल्ला, ... म.न.पा./उप-म.न.पा./न.पा./गा.पा., वडा नं ..... अन्तर्गत .....स्थानमा पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेकोले सोका लागि कुल लागत अनुमान रु.....मध्ये रु ..... मेरो/हाम्रो आफ्नै तर्फबाट व्यहोरी बाँकी रकम रु.....अनुदान पाउने व्यवस्थाका लागि तपसिल बमोजिमका कागजात संलग्न राखी यो आवेदन पेश गरेको छु/गरेका छौ ।

संलग्न कागजातहरू

- १) रु.१० को टिकट टाँसेको अनुसूची २ अनुसारको आवेदन ।
- २) नेपाली नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि ।
- ३) सङ्घ/संस्था दर्ता तथा नवीकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, स्थायी लेखा नम्बर लिएको प्रमाणको प्रतिलिपि, कर चुक्ता गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- ४) सम्बन्धित म.न.पा./उप-म.न.पा./न.पा./गा.पा.को कृषि शाखाबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिने स्थान प्राविधिक रूपमा उपयुक्त रहेको व्यहोराको सिफारिस-पत्र ।
- ५) प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने स्थानको कम्तीमा ३ रोपनी क्षेत्रफल बराबर जग्गाको क्षेत्रफल खुलेको विवरण र लालपुर्जाको प्रतिलिपि साथै फर्म/संस्था/कम्पनीले जग्गा भाडामा लिएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहेको खण्डमा कम्तीमा १५ वर्षको लागि जग्गा भाडामा लिएको सम्झौता र सो जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ६) निजी फर्म/संस्था/कम्पनीले व्यहोर्नुपर्ने रकम नगद मौज्जात रहेको प्रमाण (बैंक स्टेटमेन्ट) र लगानीको स्रोतको आधार ।
- ७) सडक, बिजुली र पानीको स्रोतको आधिकारिक प्रमाण पुष्टि हुने कागजात ।
- ८) अनुसूची ३ बमोजिमको कार्ययोजनाको विवरण ।
- ९) भौतिक निर्माणको डिजाइन सहित लागत इस्टिमेट र खरिद गर्न चाहेको मेसिनरी औजारहरूको स्पेसिफिकेसन तथा लागत मूल्य ।
- १०) आवेदक कृषक/संस्थासँग पुष्प बाली उत्पादन, विक्री वितरण सम्बन्धी कार्यमा भएको विज्ञता/अनुभवको प्रमाण खुल्ने आधिकारिक कागजात-पत्र ।

(नोट: माथि उल्लेखित कागजपत्र संलग्न नरहेको खण्डमा त्यस्ता प्रस्तावहरू मूल्याङ्कनको लागि अगाडि बढाइने छैन ।)

निवेदक
संस्थाको छाप

अनुसूची ३

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यक्रमको प्रस्तावको ढाँचा

१. आवेदकको विवरण

आवेदक नाम	
पूर्ण ठेगाना (पत्राचारको लागि)	
यदि संस्था भए दर्ता भएको मिति	
स्थायी लेखा नम्बर	
संस्थाको मुख्य उद्देश्य	
प्रोपाइटरको वा अध्यक्षको नाम	
सम्पर्क मोबाइल नं.	
परियोजना स्थल (कार्य क्षेत्र)	
परियोजनाको नाम	
प्रस्तावित आयोजनाको कुल बजेट रु	
अनुदानग्राहीको तर्फबाट व्यहोर्ने रकम रु	
माग गरिएको अनुदान रकम रु	
स्थानीय निकाय वा गैर-सरकारी संस्थाबाट अनुदान प्राप्त हुने भए सोको विवरण पनि उल्लेख गर्ने	
प्रस्तावना पेश गर्ने कार्यालयको नाम	

२. कार्यक्रम सञ्चालन गरिने स्थान र प्रमुख बजार वा मोटर बाटो बीचको दुरी

३. कार्यक्रम सञ्चालन गरिने स्थानमा उपलब्ध अन्य भौतिक सुविधाहरू (सडक, पानी, विद्युत, आदि) उपलब्धताको बारेमा उल्लेख गर्ने ।

४. प्रस्तावित कार्यक्रमको औचित्य तथा महत्त्व

५. प्रस्तावित कार्यक्रमको अपेक्षित उपलब्धि

पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माणबाट प्राप्त हुने उपलब्धिहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

६. पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण कार्यक्रम अन्तरगत सञ्चालन हुने मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू

क्र.सं.	क्रियाकलाप विवरण	एकाइ	परिणाम	समापन गर्ने मिति
आवश्यकता अनुसार महल थप गर्नुहोस् ।				

७. कार्यक्रम सञ्चालन अवधि:

द. खर्च विवरण:

क. स्थिर खर्चको विवरण:

कृषि यन्त्र उपकरणहरू, भवन निर्माण, तारबार, जग्गा खरिद आदि जस्ता संरचना निर्माणमा हुने खर्च समावेश गर्ने ।

क्र.सं.	क्रियाकलापहरूको विवरण	एकाइ	परिमाण	दर	जम्मा खर्च (रु.)
१					
२					
आवश्यकता अनुसार महल थप गर्नुहोस् ।					

ख. चालु खर्चको विवरण (एक वर्षको मात्र)

विशेषज्ञ खर्च (डिजाइन, अनुमानित लागत इस्टिमेट), ढुवानी, ज्यामी आदिमा हुने खर्च ।

क्र.सं.	क्रियाकलापहरूको विवरण	एकाइ	परिमाण	दर	जम्मा खर्च (रु.)
१					

क्र.सं.	क्रियाकलापहरूको विवरण	एकाइ	परिमाण	दर	जम्मा खर्च (रु.)
२					
३					
४					
आवश्यकता अनुसार महल थप गर्नुहोस् ।					

९. प्रस्तावित कार्यक्रमको लागत विवरण

आफ्नो लगानी र माग गरिएको अनुदान रकम

क्र.सं.	विवरण	अनुदानग्राहीको लगानी (रु.)	माग गरिएको अनुदान (रु.)	स्थानीय निकाय वा अन्य संस्थाको लगानी (रु.)	जम्मा रकम (रु.)
आवश्यकता अनुसार महल थप गर्नुहोस् ।					

१०. अनुदान सहयोगपश्चात प्याक हाउस सञ्चालनमा निरन्तरताका आधारहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

११. नयाँ सोच केही भए उल्लेख गर्नुहोस्

प्रस्तावकको

संस्थाका नाम

ठेगाना

दस्तखतः

मिति:

संस्थाको छापः

अनुसूची ४

मूल्याङ्कनमा आधारहरू

सि . नं.	विवरण	प्राप्त हुने अङ्क
१.	पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणको भौगोलिक उपयुक्तता	२५
	(क) पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्न भौगोलिक रूपमा उपयुक्त भएको	२५
	(ख) पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्न भौगोलिक रूपमा उपयुक्त नभएको	०
२.	पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण गर्ने स्थानमा आवश्यक पूर्वाधारको उपलब्धता	२०
	(क) बाटो, बिजुली, पानीको सुविधा भएको	२०
	(ख) बाटो, बिजुली, पानीको व्यवस्थाको सम्भावना भएको	१०
	(ग) बाटो, बिजुली, पानीको पर्याप्त सुविधा नभएको	०
३.	पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणका गर्ने स्थानमा जग्गाको स्वामित्व	१५
	(क) ३ रोपनी वा सोभन्दा बढी क्षेत्रफलको जग्गाको स्वामित्व आफ्नै नाममा भएको	१५
	(ख) ३ रोपनी वा सो भन्दा बढी क्षेत्रफलको जग्गा १५ वर्षभन्दा बढीको लागि भाडामा लिएको	१०
४.	स्थानीय निकाय वा गैर-सरकारी संस्थाको सहभागिता	१५
	क) स्थानीय निकायको सहभागिता सुनिश्चित भएको	१५
	(ख) गैर-सरकारी संस्थाको सहभागिता सुनिश्चित भएको	१०
	(ग) दुवैको सहभागिता नहुने	०
५.	पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण प्रस्तावको आर्थिक क्षमताको अवस्था	१५
	(क) व्यहोर्नु पर्ने लागत अंश व्यहोर्ने लिखित आधार पेश भएको	१०
	(ख) व्यहोर्नु पर्ने लागत अंश व्यहोर्ने सम्भाव्य देखिएको	५
	(ग) व्यहोर्नु पर्ने लागत अंश सम्भाव्य नदेखिएको	०
६.	पोर्टेवल कोल्डस्टोर सञ्चालनमा निरन्तरता	१०
	(क) पोर्टेवल कोल्डस्टोर स्थापनापश्चात निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुने पर्याप्त आधार देखिएको	१०
	(ख) पोर्टेवल कोल्डस्टोर स्थापनापश्चात निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुने पर्याप्त आधार नदेखिएको	०
	जम्मा	१००

अनुसूची ५

प्रतिबद्धता-पत्र

.....को मिति..... मा प्रकाशित सूचना अनुसार पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेबल कोल्डस्टोर निर्माणका लागि अनुदान सहयोग प्राप्त गर्न इच्छुक भई सो कार्यक्रममा सहभागिताका लागि कार्य योजना सहितको आवेदन पेश गरेको छु/गरेका छौं । उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा कार्य योजनामा उल्लेख भए बमोजिम कार्य गर्ने गरी घटीमा .....वर्षसम्म निरन्तरता दिनेछु/दिनेछौं । कार्ययोजना अनुसारको कार्य नगरेमा वा ..... वर्षभन्दा अगावै सो कार्यहरू बन्द गरेमा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको अनुदान फिर्ता गर्नेछु/गर्नेछौं । अन्यथा प्रचलित ऐन कानून बमोजिम सहुंला/बुझाउँला । साथै प्रस्तावित कार्यहरूका लागि अन्य कुनै निकायबाट आर्थिक सहयोग प्राप्त नगरेको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं । इति संवत् २०७.....गते .....रोज ..... शुभम् ।

नाम:

ठेगाना:

दस्तखत:

मिति:

संस्थाको छाप:

दायाँ	बायाँ
-------	-------

अनुसूची- ६

सम्झौता-पत्र

१. यो सम्झौता-पत्र ..... (प्रथम पक्ष) र ..... (दोस्रो पक्ष) बीच पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणका लागि अनुदान कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रयोग हुनेछ ।
२. सम्झौता भएको मितिदेखि यस सम्झौता प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।
३. दोस्रो पक्षले सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिमका कार्यहरू सम्झौता भएको मितिले ..... दिनभित्र सुरु गर्नुपर्नेछ ।
४. पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रमको लागि स्वीकृत अनुदान सम्झौता बमोजिम एकाउन्ट पेयी चेकबाट सम्झौता बमोजिमको रकम एकमुष्ट उपलब्ध गराउने छ ।
५. अनुदान प्राप्त हुने रकमको अधिकतम ३.० (तीन) प्रतिशत रकम कन्टिन्जेन्सी बापत पहिलो पक्षले सूचना प्रकाशन, स्टेशनरी, अनुगमन, प्रस्ताव मूल्याङ्कन जस्ता प्रशासनिक कार्यमा प्रयोग गर्नेछ ।
६. स्वीकृत अनुदान रकम भुक्तानी दिँदा छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिको सिफारिसको आधारमा गरिनेछ । दोस्रो पक्षले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिको निर्देशन अनुसार कार्य गर्नुपर्नेछ ।
७. सम्झौता बमोजिम रकम भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा छनौट तथा मूल्याङ्कन समितिले मूल्याङ्कनका लागि लागत अनुसारको बिल सहित कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी दोस्रो पक्षले प्रथम पक्षसँग अनुरोध गर्नु पर्नेछ र प्रथम पक्षले सम्पूर्ण प्रतिवेदन तथा बिलहरू प्राप्त भएको ..... दिनभित्र भुक्तानीको आवश्यक व्यवस्था मिलाउनेछ ।
८. पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणपश्चात बिमा गर्नुपर्नेछ ।
९. पुष्प भण्डारणका लागि पोर्टेवल कोल्डस्टोर निर्माणभएपश्चात पुष्प कोल्डस्टोरको मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनुपर्नेछ ।
१०. दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको कार्य सञ्चालन गरेपश्चात सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेछ ।
११. यस सम्झौता बमोजिम अनुदान प्राप्त गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सिलसिलामा कुनै दुर्घटना वा भवितव्य हुन गई जनधनको क्षति भएको खण्डमा सो घटनाको जिम्मेवारी दोस्रो पक्षबाट लिनुपर्नेछ ।
१२. सम्झौता मुताबिकका कार्य नभएमा वा उपलब्ध स्रोतको दुरुपयोग भएको पाइएमा प्रथम पक्षले जुनसुकै समयमा एकतर्फी रूपमा सम्झौता भङ्ग गरी दोस्रो पक्षबाट दुरुपयोग भए बराबरको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ ।
१३. प्रथम पक्षका तर्फबाट कुनै पनि समयमा हुने कार्यक्रमको निरीक्षण र अनुगमन, तालिम भ्रमणमा सहयोग गर्नु दोस्रो पक्षको दायित्व हुनेछ ।

.....

प्रथम पक्षका तर्फबाट

नाम:

पद:

साक्षीहरू

.....

दोस्रो पक्षका तर्फबाट

नाम :

पद :